

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 3. června 2022
Č. j.: 2022 / 54974 / 570
Ke sp. zn. Sp/2021/460/573
Počet stran: 17

FIXUM a.s.
IČO 25388886
Muglinovská 270/105
712 00 Ostrava - Muglinov

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále také „správní orgán“ nebo „ČNB“) jako správní orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), dále jako orgán dohledu nad dodržováním jednotlivých ustanovení zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o distribuci pojištění a zajištění“ nebo „ZDPZ“) a orgán dohledu dle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „AML zákon“), rozhodla podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s ustanovením § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) v řízení se společností FIXUM a.s., IČO 25388886, se sídlem Muglinovská 270/105, Muglinov, 712 00 Ostrava (dále také jen „účastník řízení“), takto:

Společnost FIXUM a.s., IČO 25388886, se sídlem Muglinovská 270/105, Muglinov, 712 00 Ostrava byla shledána vinnou tím, že:

- (i) **jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění v období od 1.12.2019 do 11.5.2021 u pojistných smluv rezervotvorného a nerezervotvorného pojištění v 19 případech nezaznamenala důvody, na kterých založila své doporučení pro sjednání daného pojištění a v 18 případech nezaznamenala vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka,**

t e d y p o r u š i l a

povinnost podle ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění;

- (ii) **jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění v období od 1.12.2019 do 11.5.2021 neuplatňovala řádně a přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti pravidla kontroly činnosti svých vázaných zástupců a jejich pracovníků,**

t e d y p o r u š i l a

povinnost dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

- (iii) jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění v období od 1.12.2019 do 11.5.2021 nezavedla vnitřním předpisem organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností, včetně vymezení funkcí, jejichž výkon je vzájemně neslučitelný, a to přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti,**

t e d y p o r u š i l a

povinnost uvedenou v ustanovení § 48 odst. 2 písm. a) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

- (iv) v období od 1.1.2020 do 11.5.2021 nevypracovala systém vnitřních zásad v AML zákonem stanoveném rozsahu, když do systému vnitřních zásad nezahrnula povinnost provést zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v případě vzniku a v průběhu obchodního vztahu s osobou usazenou ve vysoce rizikové třetí zemi, dále nezahrnula informaci týkající se intervalů aktualizace těchto vnitřních předpisů, postupy pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta, včetně uvedení skutečností, na jejichž základě bude aktualizace provedena, ani intervaly pro aktualizaci rizikového profilu klienta,**

t e d y p o r u š i l a

povinnost uvedenou v ustanovení § 21 odst. 2 AML zákona ve spojení s ustanoveními § 21 odst. 5 písm. b) a c) a § 9a odst. 2 téhož zákona a dále ve spojení s ustanovením § 21 odst. 5 písm. d) AML zákona a ustanoveními § 4 odst. 4, § 7 odst. 3 a § 16 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 67/2018 Sb. o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů a

- (v) v období od 1.1.2020 do 11.5.2021 v hodnocení rizik AML nevymezila rizika spojená s charakterem produktu životního pojištění a dále nezahrnula rizika spojená s možným využitím nových technologií v rámci obchodní činnosti,**

t e d y p o r u š i l a

povinnost uvedenou v ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona ve spojení s ustanoveními § 5 odst. 3 písm. b), c) a e) vyhlášky č. 67/2018 Sb. o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů,

č í m ž s e d o p u š t i l a

ad (i) přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (ii) přestupku podle ustanovení § 110 odst. 1 písm. c) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (iii) přestupku podle ustanovení § 109 odst. 1 písm. d) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (iv) přestupku podle ustanovení § 48 odst. 2 AML zákona a

ad (v) přestupku podle ustanovení § 48 odst. 4 písm. a) AML zákona,

a z a t o s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 114 odst. 3 písm. b) zákona o distribuci pojištění a zajištění pokuta ve výši 150 000 Kč (slovy jedno sto padesát tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

A. Identifikace účastníka

1. Společnost FIXUM a.s., IČO 25388886, se sídlem Muglinovská 270/105, Muglinov, 712 00 Ostrava (dále též jen „účastník řízení“), byla do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě (oddíl B, vložka 1818) zapsána dne 14. ledna 1998¹.

2. Účastník řízení je zapsán v registru České národní banky od 01.02.2019 jako samostatný zprostředkovatel („SZ“) dle zákona o distribuci pojištění a zajištění² a od 18.12.2019 jako samostatný zprostředkovatel spotřebitelského úvěru ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru.

3. Ke dni zahájení kontroly účastník řízení vykonával činnost pro 15 pojišťoven, 2 pobočky zahraniční pojišťovny a 1 zahraniční pojišťovnu a pobočku zahraniční pojišťovny poskytující přeshraniční služby. Účastník řízení spolupracoval ke dni zahájení kontroly s 95 vázanými zástupci (dále jen „VZ“) a 196 doplňkovými pojišťovacími zprostředkovateli (dále jen „DPZ“)³.

B. Postup České národní banky před vydáním příkazu

4. Česká národní banka při vydání tohoto příkazu vychází ze skutkového stavu zjištěného

¹ Výpis z obchodního rejstříku.

² Účastník řízení byl pojišťovacím zprostředkovatelem v postavení pojišťovacího makléře („PM“) pod registračním číslem 022426PM, s datem oprávnění k činnosti od 30.07.2005 a jako pojišťovací agent („PA“) pod registračním číslem 032258PA s datem oprávnění k činnosti od 18.10.2005 a to dle zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona.

³

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=803953&p_VER_ID=1010&p_DATUM=04.03.2022&p_ROL_KOD=191

v rámci kontroly provedené u účastníka řízení Českou národní bankou na základě příslušných ustanovení zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění. Kontrola je vedena pod spisovou značkou S-Sp-2021/00013/CNB/656 (dále jen „kontrola“)⁴.

5. Kontrola byla zahájena doručením oznámení o zahájení kontroly dne 11.5.2021. Výsledky kontroly shrnul správní orgán v protokolu o kontrole ze dne 8.10.2021 (dále též jen „kontrolní protokol“ nebo „protokol o kontrole“). Proti kontrolnímu protokolu podal účastník řízení námitky datované ke dni 22.10.2021 (dále též jen „námitky“) a rozhodnutím ze dne 15.11.2021 správní orgán námitky vypořádal (dále jen „rozhodnutí o námitkách“)⁵.

6. Kontrolní období v oblasti zprostředkování pojištění bylo od 1.12.2019 do dne zahájení kontroly, tj. 11.5.2021. Činnost účastníka řízení dle AML zákona byla posuzována v období od 1.1.2020 do dne zahájení kontroly.

7. Po důkladném vyhodnocení níže uvedených zjištění, která správní orgán považuje za závažná, se správní orgán rozhodl vydat tento příkaz.

C. Skutková zjištění, námitky a právní kvalifikace

8. Skutková zjištění učiněná v průběhu kontroly rozhodl správní orgán rozčlenit dle jednotlivých porušení zákona o distribuci pojištění a zajištění a AML zákona.

9. Vzhledem k tomu, že správní orgán považuje skutková zjištění uvedená v kontrolním protokolu za závažná, rozhodl zahájit správní řízení.

Ad (i) výroku příkazu – Záznam z jednání

10. V souladu s ustanovením § 77 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění získá pojišťovací zprostředkovatel před sjednáním nebo podstatnou změnou pojištění od zákazníka informace týkající se jeho požadavků, cílů a potřeb. Podle ustanovení § 77 odst. 2 téhož zákona poskytne pojišťovací zprostředkovatel na základě získaných informací zákazníkovi doporučení, aby se mohl zákazník rozhodnout, zda sjedná nebo podstatně změni pojištění.

11. Podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění vyhotoví pojišťovací zprostředkovatel z jednání, které vedlo ke sjednání nebo podstatné změně pojištění, zejména na základě informací poskytnutých zákazníkem a v závislosti na charakteru pojištění, záznam z jednání obsahující požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním, své doporučení a důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění. Podle ustanovení § 79 odst. 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění je součástí záznamu z jednání i vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Z výše uvedeného pak vyplývá, že účastník řízení nevyhotovil záznamy z jednání v souladu s požadavky ustanovení § 79 ZDPZ.

12. Účastník řízení podle údajů z předložené evidence smluv⁶ v kontrolovaném období zprostředkoval uzavření celkem 29 218 pojistných smluv, přičemž 99 % produkce

⁴ Viz příloha spisu složka: *kontrolní spis_S-Sp-2021_00013_CNB_656*.

⁵ Vše viz příloha spisu CD-R č. 1.

⁶ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056247/CNB/650 (soubor: *19.a-j_evidence_pojistnych_smluv.xlsx*).

představovaly produkty z odvětví neživotního pojištění (z toho pojištění motorových vozidel představovalo 94 % produkce a ve zbytku se jednalo o pojištění majetku a cestovní pojištění).

13. Za účelem ověření dodržování zákonných požadavků týkajících se jednání se zákazníky byl z předložené evidence vybrán a prověřen vzorek 40 pojistných smluv⁷, resp. návrhů či nabídek pojistných smluv (dále jen „pojistné smlouvy“), které byly účastníkem řízení zprostředkovány v kontrolovaném období. Ve 20 případech se jednalo o pojistné smlouvy z oblasti životního pojištění, z toho ve 3 případech bylo předmětem smlouvy rezervotvorné pojištění. V rámci kontroly bylo požadováno předložení pojistných smluv včetně veškeré související dokumentace, která se k vybraným obchodním případům vázala (dále také „zákaznické složky“).

14. Kontrolou předložených zákaznických složek⁸ k vybranému vzorku pojistných smluv bylo zjištěno, že účastník řízení využíval kromě formulářů spolupracujících pojišťoven také vlastní dokumentaci, a to formuláře označené *Záznam z jednání k životnímu pojištění, Informace o pojišťovacím zprostředkovateli* nebo *Záznam z jednání k neživotnímu pojištění, Informace o pojišťovacím zprostředkovateli*, případně *Záznam z jednání, Informace o pojišťovacím zprostředkovateli* (dále souhrnně jen „Záznam z jednání“). Jejich prostřednictvím zaznamenával požadavky, potřeby a cíle zákazníka a doporučení pojistného produktu včetně důvodů tohoto doporučení. V případě sjednání nebo podstatné změny rezervotvorného pojištění byl součástí zákaznické složky také formulář s označením *Test investičního zaměření*, do kterého účastník řízení zaznamenával znalosti a zkušenosti zákazníka v oblasti investic, účel investice, investiční horizont, rizikovou toleranci zákazníka a jeho schopnost nést ztráty.

15. Kontrolou obsahu 40 předložených zákaznických složek bylo zjištěno, že:

- u níže uvedených 6 pojistných smluv účastník řízení v *Záznamu z jednání* zaznamenal vyjádření, která nelze považovat za důvody doporučení daného pojištění, neboť svým charakterem toto doporučení neodůvodňují, když konkrétní parametry uzavřených pojistných smluv neodpovídaly zaznamenaným požadavkům a potřebám zákazníka a tyto nesrovnalosti nebyly v *Záznamu z jednání* nijak vysvětleny
 - o v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění pro případ smrti ve výši 250 000 Kč pro 1. i 2. pojištěného, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala pro oba pojištěné shodně doplňkové pojištění smrti ve výši 250 000 Kč a základní riziko smrti ve výši 10 000 Kč, které však v *Záznamu z jednání* zaznamenáno nebylo; dále zaznamenal požadavek zákazníka (1. pojištěného) na pojištění invalidity nebo dlouhodobé péče ve výši 1 920 000 Kč, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala pojistnou částku pro 3. stupeň invalidity ve výši 1 920 000 Kč, pojistnou částku pro 2. stupeň invalidity ve výši 1 280 000 Kč a pojistnou částku pro 1. stupeň invalidity ve výši 640 000 Kč; předložená pojistná smlouva obsahovala také pojištění dítěte pro případ hospitalizace v důsledku nemoci nebo úrazu, což účastník řízení v rámci svého *Záznamu z jednání* neuvedl;

⁷ Viz příloha spisu: Příloha č. 2 *Výzvy k poskytnutí podkladů* ze dne 28. 6. 2021, č. j. 2021/068824/CNB/650.

⁸ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 30. 6. 2021 pod č. j. 2021/070973/CNB/650 (složka: 02 - *Smluvní dokumentace*), přijato ČNB dne 23. 8. 2021 pod č. j. 2021/086498/CNB/650 (soubory: 21.1.a._*Prohlaseni_o_vhodnosti_k_PS_████████████████████.pdf*, 21.1.b._*Investicni_dotaznik_k_PS_████████████████████.pdf*).

- v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění pro případ smrti ve výši 1 000 000 Kč, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala doplňkové pojištění smrti ve výši 500 000 Kč a pojištění rizika smrti s lineárně klesající pojistnou částkou ve výši 500 000 Kč a základní riziko pro případ smrti ve výši 10 000 Kč; dále zaznamenal požadavek zákazníka na pojištění invalidity nebo dlouhodobé péče ve výši 1 000 000 Kč, předložená pojistná smlouva však obsahovala pojistnou částku pro 3. stupeň invalidity ve výši 1 000 000 Kč a pojistnou částku pro 2. stupeň invalidity ve výši 700 000 Kč;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění invalidity nebo dlouhodobé péče ve výši 1 000 000 Kč, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala pojištění rizika 3. stupně invalidity s klesající pojistnou částkou 1 000 000 Kč, pro riziko 2. a 3. stupně invalidity s klesající pojistnou částkou ve výši 1 000 000 Kč a pro riziko 1. stupně invalidity s klesající pojistnou částkou ve výši 500 000 Kč;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění pro případ smrti ve výši 3 000 000 Kč pro 1. i 2. pojištěného, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala pro oba pojištěné shodně pojištění pro případ smrti s klesající pojistnou částkou ve výši 3 000 000 Kč, a pojištění pro případ smrti ve výši 30 000 Kč a 70 000 Kč (1. pojištěný) a pojištění pro případ smrti ve výši 100 000 Kč (2. pojištěný), tyto požadavky však v *Záznamu z jednání* zaznamenány nebyly;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění pro případ smrti ve výši 1 610 000 Kč bez další specifikace, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala základní riziko pro případ smrti ve výši 10 000 Kč, dále pojištění rizika smrti s konstantní pojistnou částkou ve výši 300 000 Kč a pojištění smrti s anuitně klesající pojistnou částkou ve výši 1 300 000 Kč;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal požadavek zákazníka sjednat pojištění domu ve výši 5 000 000 Kč, předložená pojistná smlouva přitom obsahovala pojištění budovy ve výši 5 000 000 Kč a dále pojištění vedlejších staveb ve výši 500 000 Kč, což účastník řízení jako požadavek v rámci svého *Záznamu z jednání* nezaznamenal.
- u níže uvedených 4 pojistných smluv (účastník řízení zaznamenal vyjádření, která nelze považovat za důvody doporučení daného pojištění, neboť svým charakterem toto doporučení neodůvodňují
- v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako důvod pro doporučení daného produktu vyjádření „*Klient si vybral pojišťovnu Kooperativa – produkt FLEXI rizikové pojištění, protože mu vyhovuje svým rozsahem a cenou pojistného. O jiné produkty, jiné rizika nebo limity než ty, které má sjednané v pojistné smlouvě, nemá klient zájem*“, tedy výběr zákazníka, nikoli důvod pro doporučení tohoto konkrétního produktu ze strany VZ účastníka řízení;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako důvod pro doporučení daného produktu vyjádření „*Klient si z předložených nabídek pojištění vybral nabídku pojišťovny GČP, protože je pro něj optimální v rozsahu pojištění a výše pojistného*“, tedy výběr zákazníka, nikoli důvod pro doporučení tohoto konkrétního produktu ze strany VZ účastníka řízení;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako důvod pro doporučení daného produktu vyjádření „*Klient požadoval pojištění s limitem 5mil Comfort*

- z důvodu *dostačujícího limitu*“, tedy požadavek zákazníka, nikoli důvod pro doporučení sjednání daného produktu;
- v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal důvody pro doporučení sjednání daného pojištění pomocí vyjádření *„Nejlépe vyhovuje veškerým požadavkům klienta“*, bez bližšího odůvodnění, proč právě doporučený produkt vyhovuje požadavkům zákazníka lépe než jiné produkty;
 - v případě smluv č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████ a č. ██████████ účastník řízení vůbec nezaznamenal své doporučení a důvody, na kterých založil své doporučení pro sjednání pojištění
 - v případě smluv č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████, č. ██████████ a č. ██████████ účastník řízení nijak nezaznamenal vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění na zákazníka;
 - u níže uvedených pojistných smluv účastník řízení zaznamenal vyjádření, která nelze považovat za vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění na zákazníka, neboť svým charakterem toto vysvětlení dopadů nepodávají
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění pouze vyjádření *„PS neobsahuje doplňková pojištění.“*;
 - v případě smluv č. ██████████ a č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění vyjádření *„Klient byl seznámen s veškerými dopady rizik při sjednání pojištění a i s dopady při změnách smlouvy, včetně rozpisu plateb.“*, přičemž tyto dopady nezaznamenal;
 - obdobně v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění vyjádření *„Klientka byla seznámena s veškerými dopady rizik při sjednání pojištění a i s dopady při změnách smlouvy, včetně rozpisu plateb.“*, aniž by byly tyto dopady zaznamenány;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění pouze vyjádření *„Vše bylo klientce vysvětleno.“*;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění vyjádření *„Klientka byla upozorněna na základní rozsah pojištění.“*;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění vyjádření *„Klientovi doporučeno připojištění ZO.“*;
 - v případě smluv č. ██████████ a č. ██████████ zaznamenal jako vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění vyjádření *„Klient požadoval sjednat pojistnou ochranu v případě mechanických poruch.“*, tedy požadavek zákazníka, nikoli vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění.

16. Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.12.2019 do 11.5.2021⁹ u pojistných smluv rezervotvorného a nerezervotvorného pojištění řádně nezaznamenal v 19 případech důvody, na kterých založil své doporučení pro sjednání daného pojištění a v 18 případech vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, a porušil tak povinnost stanovenou v ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění, čímž se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) téhož zákona.

⁹ Období stanoveno dle požadovaného vzorku pojistných smluv (viz výše)

Ad (ii) výroku příkazu – Pravidla kontroly činnosti

17. Ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ stanovuje SZ povinnost zavést, udržovat a uplatňovat přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti pravidla kontroly činnosti svých vázaných zástupců a jejich pracovníků a VZ a jejich pracovníků, zejména se zaměřením na kontrolu řádného dodržování pravidel jednání stanovených tímto zákonem, jinými právními předpisy v rozsahu, v jakém se vztahují k distribuci pojištění, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie v oblasti distribuce pojištění, a kontrolu řádného provozování činnosti.

18. Co se podle ustáleného výkladu správního orgánu rozumí „výkonem náležité kontroly činnosti vázaných zástupců“ popisuje úřední sdělení ČNB ze dne 19. září 2014 k řízení a kontrole kvality distribuční sítě PZ¹⁰, které mimo jiné hovoří o tom, že nezbytným předpokladem výkonu činnosti PZ s odbornou péčí je řádné nastavení systému řízení a kontroly kvality jeho distribuční sítě. Vedle nutnosti zavedení a provádění vnitřních kontrol přiměřených velikosti distribuční sítě SZ je zde řešen také postup v návaznosti na zjištění závažných porušení pravidel činnosti VZ. Podle bodu IX. tohoto úředního sdělení by měl SZ v případě zjištění nedostatků spočívajících v porušování právních předpisů, vnitřních předpisů či smluvních závazků na tyto nedostatky konkrétního VZ upozornit, požadovat zjednání nápravy a toto následně ověřit. V opakovaných případech nebo při závažném porušení povinnosti by pak měl SZ ve vztahu k takovému VZ přistoupit k přijetí adekvátních opatření, v krajním případě by měl zvážit ukončení smluvního vztahu v souladu se smlouvou a platnou právní úpravou.

19. Účastník řízení upravil pravidla kontroly činnosti svých pracovníků a VZ a jejich pracovníků ve vnitřním předpise *Směrnice č. 38/2017 Firemní procesy*¹¹ (dále jen „*Směrnice č. 38/2017*“), účinném od 24. 4. 2019, ve kterém byly vymezeny kontrolní mechanismy aplikované v rámci všech činností VZ (pracovníků) v průběhu smluvního vztahu s účastníkem řízení. Za účelem kontroly dodržování pravidel jednání se zákazníky účastník řízení zavedl čtyřstupňový kontrolní systém. První stupeň kontroly je prováděn samotným VZ, který jednal se zákazníkem, druhý stupeň kontroly je vykonáván správcem pobočky, přičemž oba tyto stupně se zaměřují na kontrolu kompletnosti dokumentace a jejího správného naskenování do *Centrálního informačního systému* (dále jen „*CIS*“). Za třetí stupeň kontroly je zodpovědná centrála účastníka řízení, přičemž se jedná o kontrolu správného navedení smluv do CIS, a dále kontrolu obsahu jednotlivých zákaznických složek. Tato kontrola se zaměřuje na úplnost dokumentace (tj. kontrola kompletnosti dokumentů přiložených k pojistné smlouvě), shodnost pojistné smlouvy a *Záznamu z jednání*, a dále na to, zda požadavky zájemce o pojištění odpovídají obsahu sjednané pojistné smlouvy (mj. kontrola rizik, pojistných částek, rozhodovacího procesu, vysvětlení dopadů sjednání). Čtvrtý stupeň kontroly je zahrnut v samotném CIS, který již při navádění pojistné smlouvy neumožňuje vynechat povinné údaje, a dále v případě nenaskenování pojistné smlouvy nebo *Záznamu z jednání* automaticky vygeneruje upomínku, kterou odesílá na e-mail VZ či pracovníka. V případě nedoložení dokumentace do 5 dnů, generuje CIS automatický e-mail také správci příslušné pobočky. Tímto procesem kontroly prochází každá pojistná smlouva navedená do CIS. V případě zjištění nedostatků pracovník centrály vyzývá VZ k nápravě s termínem pro odstranění nedostatků do tří pracovních dnů, a o zjištěném nedostatku rovněž informuje správce pobočky. U pojistných smluv, jejichž předmětem je pojištění motorových vozidel, a jsou zprostředkovány v rámci

¹⁰ Dostupné viz https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/legislativa/.galleries/Vestnik-CNB/2014/vestnik_2014_16_22214580.pdf

¹¹ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056257/CNB/650 (soubor: 7.1._Smernice_38-2017_Firemni_procesy.pdf).

*Pokyn představenstva (PP 53/2019) ze dne 24. 4. 2019*¹⁸, jehož obsahem bylo stanovení odpovědnosti člena představenstva Milana Samka, dat. nar. 2. června 1969 (dále jen „Milan Samek“) který nese plnou odpovědnost za činnost centrály i poboček, stanovuje odpovědné osoby jednotlivých pracovišť a za tímto účelem uděluje těmto pracovníkům plnou moc.

25. Účastník řízení nepředložil žádný vnitřní předpis, ve kterém by blíže určil náplň činnosti jednotlivých organizačních útvarů či vymezil funkce, jejichž výkon je vzájemně neslučitelný. Ve svém vyjádření¹⁹ účastník řízení uvedl, že nedisponuje vnitřním předpisem, který vymezuje jednotlivé činnosti, a dále uvedl, že „zaměstnanci mají vymezené činnosti v rámci Pracovní smlouvy, která upravuje jejich pracovní činnost a zařazení, a zprostředkovatelé mají vymezené činnosti v rámci Smlouvy o spolupráci.“ Takový způsob zavedení organizačního uspořádání však nelze považovat za dostatečný ve smyslu ustanovení § 48 odst. 2 písm. a) ZDPZ. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že účastník řízení vnitřním předpisem nezavedl organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností jednotlivých oddělení a jednotlivých pracovních pozic a zároveň nijak nevymezil funkce, jejichž výkon je vzájemně neslučitelný.

26. Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.12.2019 do 11.5.2021²⁰ tím, že přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti vnitřním předpisem nezavedl organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností, včetně vymezení funkcí, jejichž výkon je vzájemně neslučitelný, porušil povinnost podle ustanovení § 48 odst. 2 písm. a) ZDPZ, čímž se dopustil přestupku dle ustanovení § 109 odst. 1 písm. d) téhož zákona.

Ad (iv) výroku příkazu – Systém vnitřních zásad dle AML zákona

27. Podle ustanovení § 21 odst. 1 AML zákona povinná osoba zavede a uplatňuje odpovídající strategie a postupy vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a účinnému řízení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu identifikovaných v hodnocení rizik podle ustanovení § 21a a k naplnění dalších povinností stanovených tímto zákonem.

28. Podle ustanovení § 21 odst. 2 AML zákona povinná osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) až d), h) a l) téhož zákona vypracuje ve lhůtě do 60 dnů ode dne, kdy se stala povinnou osobou, na základě hodnocení rizik podle ustanovení § 21a a v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti tohoto zákona, písemně systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených tímto zákonem (dále jen „systém vnitřních zásad“). Součástí písemného systému vnitřních zásad je i písemné hodnocení rizik podle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona.

29. Podle ustanovení § 21 odst. 5 písm. b) AML zákona zahrnuje systém vnitřních zásad způsob identifikace klienta, zahrnující opatření k rozpoznání politicky exponovaných osob a subjektů, vůči nimž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Podle písm. c) téhož ustanovení zahrnuje také postupy pro provádění kontroly klienta a stanovování rozsahu kontroly klienta odpovídající riziku legalizace výnosů

¹⁸ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056257/CNB/650 (soubor: 1.2._-_Odpovednost_predstavenstva_za_cinnost_pracovist_FIXUM_a.s.pdf).

¹⁹ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 21. 6. 2021 pod č. j. 2021/067773/CNB/650 (soubor: 01_-_Organizacni_usporadani_vymezeni_cinnosti.docx).

²⁰ kontrolované období viz výše

z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, obchodním vztahu, produktu nebo obchodu.

30. Podle ustanovení § 9a odst. 1 AML zákona provádí povinná osoba zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v případě, že na základě hodnocení rizik podle ustanovení § 21a představuje klient, obchod nebo obchodní vztah zvýšené riziko legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Podle ustanovení § 9a odst. 2 AML zákona povinná osoba uplatní opatření zesílené identifikace a kontroly klienta vždy a) při vzniku a v průběhu obchodního vztahu s osobou usazenou ve vysoce rizikové třetí zemi, b) před uskutečněním obchodu souvisejícího s vysoce rizikovou třetí zemí a c) před uskutečněním obchodu nebo při uzavírání obchodního vztahu s politicky exponovanou osobou.

31. Podle ustanovení § 21 odst. 5 písm. d) AML zákona zahrnuje systém vnitřních zásad přiměřené a vhodné metody a postupy pro posuzování rizik, řízení rizik, vnitřní kontrolu a zajišťování kontroly nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem.

32. Podle ustanovení § 4 odst. 4 vyhlášky č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „vyhláška č. 67/2018 Sb.“) instituce zajistí, že jsou její hodnocení rizik a systém vnitřních zásad (dále jen „vnitřní předpisy“) a jí zvolené uznávané standardy aktuální a přiměřené povaze, rozsahu a složitosti vykonávaných činností. Instituce ve vnitřních předpisech určí minimální intervaly, ve kterých posuzuje a případně aktualizuje své vnitřní předpisy. Tyto intervaly musí být přiměřené k tomu, aby vnitřní předpisy instituce byly i nadále aktuální a odpovídaly skutečnému stavu.

33. Podle ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 67/2018 Sb. instituce v případě obchodního vztahu pravidelně kontroluje platnost a úplnost údajů o klientovi a případně aktualizuje rizikový profil klienta. Instituce ve svém systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje postupy pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta a určí skutečnosti, na jejichž základě bude aktualizace vždy provedena. Instituce zároveň stanoví maximální pravidelné intervaly pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta v závislosti na jeho rizikovém profilu. Instituce zaznamená informace o posouzení rizikového profilu klienta a provedení jeho aktualizace spolu s odůvodněním učiněných závěrů, a to i v případě, že došla k závěru, že není namístě učinit změny.

34. Podle ustanovení § 16 odst. 1 vyhlášky č. 67/2018 Sb. instituce v rámci systému vnitřních zásad zavede a uplatňuje pravidla a postupy k zajištění, aby personální zdroje instituce byly přiměřené povaze, rozsahu a složitosti jí vykonávaných činností a zajišťovaly účinné plnění povinností k předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. b) této vyhlášky zahrnují postupy a zásady zajišťující odpovídající personální zdroje instituce v rozsahu podle odstavce 1 také postupy a zásady pro výběr odpovědných zaměstnanců stanovující alespoň požadavky na znalosti a zkušenosti odpovědných zaměstnanců odpovídající jejich pracovní náplni a zařazení.

35. Účastník řízení je v rámci zprostředkování pojistných smluv životního pojištění povinnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) bod 8 AML zákona. V rámci kontroly byl účastník řízení vyzván²¹ k předložení systému vnitřních zásad ve smyslu ustanovení § 21 odst. 2 AML zákona. Účastník řízení předložil vnitřní předpis s názvem

²¹ Viz příloha spisu: *Výzva k poskytnutí podkladů* ze dne 10. 5. 2021, č. j. 2021/046617/CNB/650, bod 29.

*Směrnice č. 39/2017 – AML – dle zákona č. 253/2008 Sb., opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu*²² (dále je „*Směrnice AML*“), účinný od 1.1.2017, a vnitřní předpis s názvem *Směrnice č. 42/2018 – Ověřování mezinárodních sankcí finančního charakteru dle zákona č. 69/2006 Sb.*²³ (dále jen „*Směrnice Sankce*“), účinný od 1.12.2018. Podle vyjádření účastníka řízení²⁴ se jedná o poslední verze těchto předpisů, které má účastník řízení k dispozici. Dále byl předložen dokument *Hodnocení rizik*²⁵, který na *Směrnici AML* navazuje.

36. Účastník řízení vymezil situace, při nichž jsou VZ a zaměstnanci účastníka řízení povinni provést identifikaci a kontrolu klienta, v kapitole 1.1 *Směrnice AML*. Postupy aplikované v rámci provádění identifikace a kontroly klienta, včetně možných způsobů provedení identifikace a kontroly klienta, jsou pak obsaženy v kapitole 1.3 až 1.5 této směrnice. Analýzou *Směrnice AML* bylo zjištěno, že účastník řízení nezahrnul do systému vnitřních zásad povinnost provést zesílenou identifikaci a kontrolu klienta v případě vzniku a v průběhu obchodního vztahu s osobou usazenou ve vysoce rizikové třetí zemi a dále před uskutečněním obchodu souvisejícího s vysoce rizikovou třetí zemí. Postupy aplikované v rámci zesílené identifikace jsou v systému vnitřních zásad vztaženy pouze na politicky exponovanou osobu, nikoliv na vysoce rizikové třetí země.

37. Analýzou předložených vnitřních předpisů z oblasti AML bylo zjištěno, že *Směrnice AML* ani *Směrnice Sankce* neobsahují žádnou informaci týkající se intervalů aktualizace těchto předpisů. Účastník řízení uvedl²⁶, že „*vnitřní předpisy aktualizuje na základě informací, které čerpá z webových stránek, z aktuálních situací při změnách v rámci vnitřních změn apod.*“

38. Dále bylo zjištěno, že *Směrnice AML* obsahuje v kapitole 1.7 pravidla přijatelnosti klienta, kde jsou stanoveny pravidla kategorizace klientů a postupy pro stanovení rizikového profilu klienta. *Směrnice AML* však nezahrnuje postupy pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta, skutečnosti, na jejichž základě bude aktualizace vždy provedena ani intervaly pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta v závislosti na jeho rizikovém profilu.

39. Předložená *Směrnice AML* dále neupravuje postupy a zásady pro výběr zaměstnanců odpovědných v kontrolované osobě za oblast AML. *Směrnice AML* v kapitole 1.11 pouze zavádí povinnost proškolení zaměstnanců a VZ kontrolované osoby z problematiky AML, žádným způsobem však nevymezuje požadavky na znalosti a zkušenosti odpovědných zaměstnanců, které by odpovídaly jejich pracovní náplni a zařazení.

40. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení v rámci systému vnitřních zásad řádně nezavedl povinnost provést zesílenou identifikaci a kontrolu klienta, neurčil minimální intervaly pro posuzování a aktualizaci svých vnitřních předpisů, nevymezil postupy a lhůty pro provádění aktualizace rizikového profilu klienta a dále nezavedl postupy a zásady pro zajištění odpovídajících personálních zdrojů.

²² Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056243/CNB/650 (soubor: 29_-_Smernice_39-2017_AML.pdf).

²³ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056243/CNB/650 (soubor: 34._Smernice_42-2018_Mezinarodni_sankce.pdf).

²⁴ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 21. 6. 2021 pod č. j. 2021/067773/CNB/650 (soubor: 12_-_Aktualizace_Smernice_39-2017_a_42-2018.doc).

²⁵ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 8. 9. 2021 pod č. j. 2021/093511/CNB/650 (soubor: 14.1._-_Hodoceni_rizik.pdf).

²⁶ Přijato ČNB dne 8. 9. 2021 pod č. j. 2021/093511/CNB/650 (soubor: 01_-_aktualizace_vnitrnich_predpisu.doc).

41. Účastník řízení v rámci opatření k nápravě uvedl, že v souladu se sdělením správního orgánu již provádí a provede kontrolu a aktualizaci veškerých dokumentů vztahujících se k zákonu AML, kde upřesní a doplní požadavky a povinnosti vyplývající z ustanovení zákona AML a dále dle vyhlášky č. 67/2018 Sb. Přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktů odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce.

42. Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2020 do 11.5.2021²⁷ tím, že nevypracoval systém vnitřních zásad AML v zákonem stanoveném rozsahu, porušil povinnost podle ustanovení § 21 odst. 2 AML zákona ve spojení s ustanoveními § 21 odst. 5 písm. b) a c) a § 9a odst. 2 téhož zákona a dále ve spojení s ustanovením § 21 odst. 5 písm. d) AML zákona a ustanoveními § 4 odst. 4, § 7 odst. 3 a § 16 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 67/2018 Sb., čímž se dopustil přestupku dle ustanovení § 48 odst. 2 AML zákona.

Ad (v) výroku příkazu – Hodnocení rizik AML

43. Podle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona povinná osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) až d), h) a l), pokud se na ni nevztahuje výjimka podle ustanovení § 21 odst. 3 nebo 4, vypracuje nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy se stala povinnou osobou, písemné hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu pro typy poskytovaných obchodů a obchodních vztahů, a to v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti tohoto zákona. Zohlední v něm rizikové faktory, zejména typ klienta, účel, pravidelnost a délku trvání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah, typ produktu, hodnotu a způsob uskutečnění obchodu a rizikovost zemí nebo zeměpisných oblastí, k nimž se obchody vztahují.

44. Podle ustanovení § 5 odst. 3 vyhlášky č. 67/2018 Sb. instituce v hodnocení rizik vždy zohlední podle písm. b) produkty a služby, které nabízí a poskytuje, a možnosti jejich zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, podle písm. c) rizika spojená s využitím nových technologií při své obchodní činnosti a podle písm. e) opatření, která instituce aplikuje k řízení rizik.

45. Účastník řízení upravil hodnocení rizik ve vnitřním předpise *Směrnice AML*²⁸, kde v kapitole 1.15 uvedl rizikové faktory, které v rámci své činnosti v oblasti AML zohledňuje. Tyto faktory dále rozpracoval ve formě tabulky s názvem *Hodnocení rizik*²⁹ obsahující specifikaci jednotlivých rizikových faktorů, včetně uvedení stupně jejich rizikovosti. Jednotlivé stupně rizikovosti označil hodnotou nízká, střední či kritická, aniž by však současně vymezil, co jednotlivé stupně rizika znamenají a na základě jakých parametrů jsou uvedeným faktorům přiřazovány. *Hodnocení rizik* rovněž neobsahuje míru pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik ani vymezení, jaká konkrétní opatření se k jednotlivým rizikům v rámci hodnocení rizik v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu vztahují za účelem omezení jejich výskytu a zmírnění jejich dopadu.

²⁷ Kontrolované období pro oblast AML zákona.

²⁸ Přijato ČNB dne 1. 6. 2021 pod č. j. 2021/056243/CNB/650 (soubor: 34._Smernice_42-2018_Mezinarodni_sankce.pdf).

²⁹ Přijato ČNB dne 8. 9. 2021 pod č. j. 2021/093511/ CNB/650 (soubor: 14.1._-Hodoceni_rizik.pdf).

46. Kontrolou předloženého *Hodnocení rizik* bylo dále zjištěno, že účastník řízení nijak nevynechal rizika spojená s charakterem produktu životního pojištění, které při výkonu své činnosti nabízí, ve vztahu k pravděpodobnosti a náchylnosti jeho zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti či financování terorismu. Při hodnocení rizik by přitom účastník řízení měl podrobně rozpracovat situace, jak může být zprostředkováváný produkt zneužit. V *Hodnocení rizik* byla rovněž opomenuta rizika spojená s možným využitím nových technologií v rámci obchodní činnosti účastníka řízení a dále zde nebylo zahrnuto riziko pravidelnosti navázání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah. Žádné z těchto hledisek nebylo v rámci hodnocení rizik podchyceno.

47. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení nevypracoval hodnocení rizik ve stanoveném rozsahu, když v předloženém dokumentu dostatečně konkrétně nezohlednil možná rizika související se zneužitím produktů a služeb, které při své činnosti nabízí, a s využitím nových technologií při své obchodní činnosti. Účastník řízení dále dostatečně nevynechal opatření, která při řízení potenciálních rizik aplikuje.

48. Účastník řízení v rámci opatření k nápravě uvedl, že v souladu se sdělením správního orgánu provede kontrolu a aktualizaci Směrnice AML, kde blíže specifikuje a upřesní další možná rizika spojená s obchodní činností a jednotlivých rizik s ní spojených. Přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktů odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce.

49. **Česká národní banka má za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2020 do 11.5.2021³⁰ tím, že v hodnocení rizik AML nevynechal rizika spojená s charakterem produktu životního pojištění a dále nezahrnul rizika spojená s možným využitím nových technologií v rámci obchodní činnosti, porušil povinnost podle ustanovení § 21a odst. 2 AML zákona ve spojení s ustanoveními § 5 odst. 3 písm. b), c) a e) vyhlášky č. 67/2018 Sb., čímž se dopustil přestupku dle ustanovení § 48 odst. 4 písm. a) AML zákona.**

D. Odůvodnění pokuty

50. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona zmocňuje správní orgán, aby o přestupku rozhodnul příkazem a uložil trest v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.

51. K možné liberaci dle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona Česká národní banka uvádí, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům uvedeným v tomto příkaze zabránil.

52. Na základě skutečností popsanych výše dospěl správní orgán k závěru, že se účastník řízení dopustil svým jednáním ve vícečinném souběhu celkem 5 přestupků, za které lze uložit pokuty až do výše 135 125 000 Kč za přestupek upravený v ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) ZDPZ, výše 10 mil. Kč za přestupek upravený v § 109 odst. 1 písm. d) ZDPZ a § 110 odst. 1 písm. c) zákona o distribuci pojištění a zajištění, a dále 1 mil. Kč za přestupek dle § 48 odst. 2 AML zákona a za přestupek dle § 48 odst. 4 písm. a) AML zákona.

53. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení spáchal více přestupků, postupuje Česká národní banka v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona, který stanoví, že:

³⁰ Kontrolované období pro oblast AML zákona.

„Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.“ V případě slovního obratu „nejpřísněji trestný“ je determinantem maximální výše sankce, zatímco v případě „závažnosti“ jsou tímto determinantem skutkové okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán. V kontextu jednání účastníka řízení pak správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější pochybení, za které ukládá pokutu, přestupek spočívající v porušení povinnosti stanovené účastníku řízení v ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění, tedy přestupek popsany ve výroku (i) tohoto rozhodnutí.

54. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u právnické osoby k povaze její činnosti a u trvajících a pokračujících přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání. Česká národní banka má za to, že s ohledem na opakované porušení právních předpisů a na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání (např. napomenutí) ani modifikace trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu) v úvahu a rozhodla o uložení trestu ve formě peněžité sankce.

55. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele. Správní orgán považuje jednání účastníka řízení v souvislosti s ustanovením § 38 písm. a), b) a d) přestupkového zákona za závažné. Jednou z nejzákladnějších povinností pojišťovacího zprostředkovatele ve vztahu k jeho zákazníkům a to proto, aby svým zákazníkům nezpůsobil jakoukoli škodu v souvislosti se sjednáním pojistné smlouvy, je vyhotovit záznam z jednání obsahující požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s daným pojištěním, doporučení a důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu daného pojištění a to včetně vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Co se týče účastníka řízení, ten zprostředkoval v období od 1.12.2019 do dne zahájení kontroly více než 29 tis. pojistných smluv, tedy by měl věnovat náležitou pozornost na plnění požadavků stanovených zákonem na jeho povinnosti vůči zákazníkům resp. pravidla jednání vůči zákazníkům, tak aby zajistil naplnění povinnosti jednat s odbornou péčí podle ustanovení § 71 ZDPZ. Celý proces jednání účastníka řízení se zákazníky včetně všech zákonem stanovených dokumentů při distribuci pojištění je pak nutno řádně zaznamenávat přímo v záznamu z jednání při jednání se zákazníkem a zákazníkovi tyto dokumenty včetně záznamu z jednání taktéž předat tak, aby bylo možno rekonstruovat rozhodovací proces při jednání účastníka řízení se zákazníkem s ohledem na dodržování povinnosti distribuovat pojištění s odbornou péčí.

56. K problematice ustanovení § 38 písm. c) přestupkového zákona Česká národní banka uvádí, že účastník řízení se dopustil protiprávního jednání omisivně. Dále Česká národní banka vzhledem k charakteru účastníka řízení neponechala stranou faktor uvedený v ustanovení § 38 písm. f) přestupkového zákona, když účastník řízení vytvořil protiprávní stav, který udržoval po dobu více než rok. Ve vztahu k ustanovení § 38 písm. g) přestupkového zákona se pak jednalo o vícero útoků, když účastník řízení ve výše uvedených případech pojistných smluv

řádně nezaznamenal doporučení a důvody, na kterých založil své doporučení pro sjednání daného pojištění včetně vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění na zákazníka.

57. Další nedostatky souvisejí s nezavedením organizačního uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností a řádné kontroly svých VZ ve smyslu ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o distribuci pojištění a zajištění. Účastník řízení tím, že řádně nezavedl organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností a neuplatňoval zavedená pravidla kontroly, umožnil svým VZ/zaměstnancům opakovaně porušovat příslušné právní předpisy, aniž by řádně přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti uplatňoval zavedená pravidla kontroly jejich činnosti. V souladu s ustanovením § 21 odst. 2 AML zákona ve spojení s příslušnými ustanoveními vyhlášky č. 67/2018 Sb. účastník řízení řádně nezavedl a neuplatňoval na základě hodnocení rizik podle § 21a a v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti tohoto zákona, písemně systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených tímto zákonem a dále nezavedl řádně dle § 21a odst. 2 AML zákona písemné hodnocení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu pro typy poskytovaných obchodů a obchodních vztahů, a to v rozsahu, ve kterém provádí činnosti podléhající působnosti tohoto zákona.

58. K povaze a závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že jeho objektem, tedy zákonem chráněným zájmem, za který správní orgán ukládá sankci tímto příkazem, je primárně zájem na dodržování pravidel jednání osob, tj. dodržování podmínek výkonu činnosti samostatného zprostředkovatele dle zákona o distribuci pojištění a zajištění a to zejména ve vztahu k jeho zákazníkům.

59. Účastník řízení porušil několik povinností stanovených zákonem o distribuci pojištění a zajištění a AML zákona, které naplnily znaky několika přestupků, jedná se tak o vícečinný souběh nestejnorodý. Česká národní banka přihlíží k této skutečnosti jako k přitěžující okolnosti. Správní orgán přihlédl jako k další přitěžující okolnosti, že účastníku řízení již byla Českou národní bankou uložena sankce³¹, přičemž v jednom případě se de facto (přestupek ad I.) jedná o opakované porušení.

60. V projednávaném případě se jedná o přestupek založený na principu objektivní odpovědnosti, tedy odpovědnosti za výsledek, kdy se konkrétní zavinění nezkoumá.

61. Správní orgán pak také přihlédl jako k polehčující okolnosti, že účastník řízení v průběhu kontroly Českou národní bankou deklaroval odstranění některých z vytýkaných nedostatků.

62. Správní orgán je přesvědčen, že s ohledem na represivní funkci sankce a generální prevenci je na místě uložit účastníku řízení za vytýkaná jednání peněžitou sankci tak, aby dala ostatním účastníkům trhu na vědomí, že vytýkaná jednání považuje za závažná porušení povinností, jejichž neplnění musí být trestáno a vynucováno.

63. Správní orgán zároveň přihlédl k majetkovým poměrům, které vyplývají z účetních závěrek účastníka řízení uveřejněných v obchodním rejstříku. K 31.12.2019 činila výše vlastního kapitálu účastníka řízení 7 099 tis. Kč a zisk v hospodářském roce 2019 byl 6 260 tis. Kč.

³¹ Viz rozhodnutí https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2017_00015_CNB_573.pdf, které nabylo právní moci dne 8.4.2017 a kterým byla účastníku uložena pokuta ve výši 50 tis. Kč za porušení ZPZ a AML zákona a povinnost přijmout opatření k nápravě.

64. Správní orgán s přihlédnutím k výše uvedeným skutkovým okolnostem považuje ukládanou pokutu ve výši 150 000 Kč, která činí pouhé 0,11 % maximální možné výše pokuty, za přiměřenou a adekvátní intenzitě zjištěného pochybení. Správní orgán má za to, že uložená sankce nebude mít pro účastníka řízení likvidační charakter.

65. Ustanovení § 90 odst. 1 přestupkového zákona ve spojení s ustanovením § 150 odst. 1 správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v posuzovaném případě považuje skutková zjištění za dostatečná.

66. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.

POUČENÍ

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. V případě podání odporu správní orgán poučuje účastníka řízení v souladu s ustanovením § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o konání ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci konání ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Ondřej Huslar
náměstek ředitele sekce licenčních
a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky